

**ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY
W PIASTOWIE**

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ W PIASTOWIE**

**NIP 534 12 81 965
REGON: 002159472**

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIEWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJACYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024-2027
ZA 2024 ROK**

PIASTÓW 2025

WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027 został przyjęty Uchwałą Nr LXXV/508/2024 Rady Miejskiej w Piastowie z dnia 30 stycznia 2024 r.

Ówczesny Program jest realizowany od 30 stycznia 2024 r. Do 30 stycznia 2024 r. zgodnie z Uchwałą Nr. XXXIII/211/2020 realizowany był Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie z dnia 28 grudnia 2020 r.

Monitorowaniem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027 oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie wraz z Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Domowej w Piastowie.

Realizacja Programu ma na celu wypracowanie w Gminie Piastów profesjonalnych form wsparcia i pomocy, przy jednoczesnym założeniu dążenia do zwiększenia ich dostępności i skuteczności wobec osób uwięzionych w przemoc. Zakłada również prowadzenie skutecznej edukacji osób, działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, dostarczanie społeczeństwu wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem oraz propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej stanowi interdyscyplinarną strategię działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej przez wszystkie instytucje i organizacje, zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie. Zgodnie z zapisami Programu, sprawozdanie z realizacji przygotowuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piastowie i przedstawia je Burmistrzowi Piastowa oraz Radzie Miejskiej. Sprawozdanie stanowi roczne podsumowanie działań realizowanych w ramach Programu oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

1. Podstawy prawne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Domowej oraz Ochrony Osób Doznających

Przemocy zwany dalej „Programem” przyjęty Uchwałą NR LXXV/508/2024 Rady Miejskiej w Piastowie z dnia 30 stycznia 2024 r

W roku 2024 w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Piastów na lata 2024 – 2027 współpracowały następujące podmioty :

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piastowie ;
- Urząd Miejski w Piastowie ;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Piastowie ;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ;
- Komisariat Policji w Piastowie ;
- Sąd Rejonowy w Pruszkowie ;
- Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Piastów ;
- Świetlica Środowiskowo – Integracyjna im. Jana Pawła II w Piastowie

Systematyczna ewaluacja Programu stanowi podstawę do jego doskonalenia, a co za tym idzie, wprowadzenia ewentualnych korekt, nowych rozwiązań wynikających z dynamiki zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz doświadczeń podmiotów realizujących program

2. Cel główny w ramach Programu

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Piastów, oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których występuje przemoc

Cel główny był realizowany poprzez cele szczegółowe

1. Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą domową w formie wsparcia realizowanego przez placówki oświatowe i inne specjalistyczne punkty
2. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie.
4. Umożliwienie podnoszenia kompetencji osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie lub osobami stosującymi przemoc w rodzinie
5. Wsparcie rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
6. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

7. Interdyscyplinarne oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie

W 2024 roku, z myślą o mieszkańcach gminy Piastów wiele instytucji i organizacji podejmowało różne inicjatywy i działania zwiększające świadomość mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz kontynuowano wprowadzanie licznych działań antyprzemocowych w tym :

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej stale współpracuje z osobami dotkniętymi przemocą oraz ze sprawcami przemocy. Wszyscy pracownicy socjalni są w składzie zespołu interdyscyplinarnego jak również w powoływanych grupach diagnostyczno – pomocowych. Ustawowo zobowiązani są do pracy z osobami doznającymi przemocy poprzez uczestnictwo w grupie diagnostyczno – pomocowej. Poprzez swoje doświadczenie w pracy z różnego rodzaju klientem informują osobę doznającą przemocy o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej czy też innych formach wsparcia.

Dodatkowo zapewniają doraźną pomoc materialną. Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na dochód pracownicy udzielali poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, socjalnego i rodzinnego. Szczegółowo kompetencje z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie regulują poszczególne zapisy ustawy o pomocy społecznej. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej jest zatrudniony radca prawny, który udziela porad prawnych, pomaga sporządzać różnego rodzaju pisma procesowe.

W grudniu 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do akcji Choinki Pełne Marzeń, gdzie zostało wytypowanych jedenaście rodzin z których szesnaścioro dzieci otrzymało prezenty w związku ze zbliżającym się Bożym Narodzeniem. Wszystkie rodziny zostały wytypowane w związku z wszczętą procedurą „Niebieska Karta”

Placówki oświatowe na terenie Gminy Piastów, które w swoim statutowym zakresie mają za zadanie przeciwdziałać przemocy, a w szczególności zwracać uwagę na stosowanie jej wobec dzieci. Wszyscy pedagodzy szkół podstawowych w Piastowie są w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego. Swoim doświadczeniem i profesjonalizmem niejednokrotnie usprawniali działalność Zespołu. Ponadto podejmowali działania przeciwdziałające przemocy, w tym kierowanie pism do Ośrodka Pomocy Społecznej w przypadku jakiegokolwiek podejrzenia o przemocę wobec ich uczniów.

Świetlica Środowiskowo – Integracyjna im. Jana Pawła II w Piastowie jest bardzo ważnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W wielu przypadkach Świetlica jest oazą dla dzieci, w której występuje problem przemocy domowej. Ponadto pracownicy

Świetlice są w stanie u dziecka szybciej zauważyć coś niepokojącego, a tym samym poinformować odpowiednie organy. Niejednokrotnie pracownicy świetlicy pomagali w działaniu Zespołu Interdyscyplinarnego. Ponadto Kierownik Świetlicy również jest członkiem ZI. W Świetlicy są realizowane różnego rodzaju programy w tym przeciwdziałania alkoholizmowi, z uwagi na to iż alkoholizm jest główną przyczyną występowania przemocy w rodzinie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piastowie oraz Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom jest trzecim organem przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Poza głównym zadaniem, czyli kierowaniem wniosków o leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu, pracownicy również udzielają porad w przypadku stosowania przemocy. Osoby stosujące przemoc, to bardzo często osoby będące uzależnione od różnych substancji.

Dzięki bardzo dobrej współpracy z Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom udało się zrealizować kilka programów :

- profilaktyczno - wychowawczy Epsilk on – w jego ramach przeprowadzono dla uczniów Szkół Podstawowych w Piastowie (SP 1, SP 3, SP 4, SP 5) warsztaty dot. profilaktyki agresji i przemocy w szkole (8 warsztatów) oraz profilaktyki cyberprzemocy (2 warsztaty). Warsztaty odbyły się w terminie 05.03.2024 r. – 22.03.2024 r.
- przeprowadzenie, na terenie Szkoły Podstawowej nr 5 im. Zbigniewa Gęsickiego "Juno" w Piastowie, warsztatów profilaktycznych pn. „Przemoc werbalna - czyli o krzywdzącej sile słów” wśród uczniów trzech klas szóstych w wymiarze dwóch godzin dydaktycznych. Termin realizacji: 23.10.2024 r
- Przeprowadzenie, na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Piastowie, warsztatów profilaktycznych pn. „Przemoc werbalna - czyli o krzywdzącej sile słów” wśród uczniów dwóch klas siódmych oraz warsztatów pn. Konflikt – przedstawiam, słucham negocjuję wśród uczniów dwóch klas czwartych w wymiarze dwóch godzin dydaktycznych. Termin realizacji: 02.12.2024 r.

Komisariat Policji w Piastowie jest instytucją, która ma najwięcej styczności ze zjawiskiem przemocy. Funkcjonariusze zakładają najwięcej procedur „Niebieska Karta”. Przeprowadzają różnego rodzaju interwencje z zakresu przemocy oraz prowadzą postępowania przygotowawcze. Komendant Komisariatu Policji jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast w przypadku powołania grupy diagnostyczno – pomocowej w większości przypadków członkiem jest dzielnicowy.

Dzięki współpracy z Komisariatem Policji w Piastowie również zrealizowano dwa projekty profilaktyczne polegające na wykorzystywaniu przewagi psychicznej sprawcy. W celu

uświadamiania zagrożeń oraz zwiększaniu bezpieczeństwa osób starszych w dniu 22 października 2024 r. dzielnicowy wspólnie z oficerem prasowym Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie spotkali się z seniorami w Piastowie, aby wspólnie przekazać informacje o metodach działania oszustów. Przestępcy wciąż modyfikują okoliczności rozmowy mając na celu stworzenie realnej tragedii wymagającej natychmiastowej pomocy.

Podobne spotkanie z seniorami miało miejsce w dniu 15 listopada 2024 r. przeprowadzone przez Zastępcę Komendanta Komisariatu Policji w Piastowie oraz oficera prasowego KPP w Pruszkowie.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie jest organem, do którego są przekazywane wszystkie „Niebieskie Karty” w których osobami pokrzywdzonymi są dzieci a są procedowane przez Zespół Interdyscyplinarny. W składzie Zespołu jest dwóch kuratorów z Sądu Rejonowego w Pruszkowie, co znacznie ułatwia pracę poprzez natychmiastowy kontakt i otrzymywanie informacji zwrotnych. Ponadto organ ten prowadzi wszystkie postępowania w sprawie znęcania skierowane przez Komisariat Policji w Piastowie.

3. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grup diagnostyczno - pomocowych

Zadanie obejmuje posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, grup diagnostyczno - pomocowych, które w ramach swoich kompetencji i obowiązków zawodowych pomagają osobom doświadczającym przemocy oraz członkom ich rodzin.

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piastowie i w tym samym miejscu mieści się siedziba Zespołu.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej wchodzi przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlicy Środowiskowo Integracyjnej im. Jana Pawła II w Piastowie, Urzędu Miasta w Piastowie, Placówek Oświatowych, Komisariatu Policji w Piastowie, Sądu Rejonowego w Pruszkowie

Z uwagi na nowelizację ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zostali przeszkoleni na temat „Przeciwdziałanie przemocy domowej w świetle zmian wprowadzonych ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535)” w ramach realizacji zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Piastowa na lata 2024-2027.

Szkolenie odbyło się 23 lutego 2024 r. w godz. 10 – 14, a jego odbiorcami była grupa 20 osób.

Zasadniczym celem Zespołu jest :

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- zsynchronizowanie i wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- wdrażanie rozwiązań systemowych w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- edukacja społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy;

W celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Zespół tworzy grupy diagnostyczno - pomocowe, których prace prowadzone są w zależności od zgłaszanych potrzeb lub wynikają z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Członkami grup mogą być członkowie Zespołu lub inni pracownicy wyżej wymienionych instytucji ustaleni (powołani) do pracy w grupie przez Przewodniczącego Zespołu.

Do zadań grup roboczych należy:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

4. Dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego

Liczba wszczętych procedur Niebieska Karta w latach 2021 – 2024

Rok	2024	2023	2022	2021
Liczba procedur	36	31	12	19

Liczba wszczętych procedur Niebieska Karta w latach 2021 – 2024 przez poszczególne instytucje

Instytucja wszczynająca	2024	2023	2022	2021
MOPS w tym ZI	11	6	2	5
Policja	17	21	9	10
Oświata	5	1	1	2
Służba zdrowia	3	1	-	2
GKRPA	0	2	-	-

W 2024 r. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego zwołał sześć posiedzeń. W ramach procedury Niebieska Karta z uwagi na występującą przemoc w rodzinach, które posiadają małoletnie dzieci czternaście razy powiadomiono III Wydział Rodzinny Sądu Rejonowego w Pruszkowie.

W 2024 r. grupy diagnostyczno – pomocowe spotkały się osiemdziesiąt dwa razy i w ramach prowadzonych procedur „Niebieska Karta” skierowały dwie osoby stosujące przemoc do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Pruszkowie.

W ramach prowadzonych procedur „Niebieskich Kart” było prowadzone regularne poradnictwo psychologiczne, prawne, socjalne i informacyjne. Takiego poradnictwa udzielono wszystkim osobom pokrzywdzonym. Prowadzona była także pomoc psychologiczna dla dzieci z rodzin, w których występuje przemoc. Pomoc była udzielana przez pedagogów szkolnych czy kuratorów sądowych. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej działali również interwencyjnie na zgłoszenia anonimowe i telefoniczne.

3. Pomoc dla ofiar przemocy oraz sprawców

Podstawowym zadaniem członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych w trakcie trwania procedury jest opracowanie planu bezpieczeństwa w ramach którego najczęściej podejmowane działania to :

- wielomiesięczne oddziaływania prewencyjne prowadzone przez Policję w miejscu zamieszkania rodzin, działania w ramach pracy socjalnej prowadzone przez pracowników socjalnych, bieżąca współpraca ze sprawującymi dozór kuratorami karnymi i kuratorami

rodzinnymi oraz pedagogami i psychologami ze szkół,

- podejmowanie prób odizolowania sprawców przemocy poprzez składanie wniosków do Prokuratury Rejonowej w Pruszkowie: o zastosowanie nakazu opuszczenia lokalu lub / i zakazu zbliżania się oraz składanie wniosków o podejrzeniu popełnienia przestępstwa polegającego na znęcaniu się nad osobą najbliższą z art. 207 Kodeksu Karnego. Od 2022 r. nakaz opuszczenia lokalu na okres 14-tu dni może wydać Policja, który może zostać przedłużony przez sąd. W ustawie wprowadzono również zakaz zbliżania czy kontaktowania się z osobą doznającą przemocy.
- kierowanie osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc i sprawców przemocy do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych. Ponadto wnioskowanie do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piastowie w sprawie wszczęcia postępowania zmierzającego do ustalenia uzależniona od alkoholu w celu zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu.

W ramach działania grupy diagnostyczno – pomocowej członkowie Zespołu jak również policjanci prowadzą rozmowy, dotyczące aspektów odpowiedzialności karnej, konsekwencji za popełnione czyny. Sprawcy wzywani są na posiedzenia grup, gdzie to głównie policjanci, jako członkowie grup, podejmują szereg innych działań, np.: przeprowadzają rozmowy, a następnie prowadzą systematyczne wizyty w miejscu zamieszkania. Podczas rozmów z policjantem, sprawcy motywowani są do udziału w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych, a w przypadku nadużywania przez sprawcę alkoholu, kierowany jest wniosek do GKRPA.

4. Środki finansowe

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Piastowie na obsługę organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego dysponował kwotą 6000,00 zł otrzymaną od Wojewody Mazowieckiego, która została wydatkowana w całości oraz 700,00 zł ze środków Gminy, wydatkowaną w kwocie 659,24 zł.

PRZEWODNICZĄCY
Zespołu Interdyscyplinarnego w Piastowie

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Katarzyna Stencka-Olaszek